

आवास अधिकार

शहरि गरीव ,सुकुम्बासी तथा न्युनआय भएका नागरिकको आवास अधिकार प्रवर्द्ध विषेष

नागरीकको आवास अधिकार ११
आधारभुत मौलिक र मानव अधिकार १११

नागरिक सरोकार मञ्च-नेपाल

शहरी सामुदायिक सुचना स्रोत केन्द्र
विराटनगर

आवास अधिकार

शहरि गरीव ,सुकुम्बासी तथा न्युनआय भएका नागरिकको आवास अधिकार प्रवर्द्ध विषेष

द.नं. २४०५/०६५ जि.प्र.का. मोरगं /स.क.प ३५७११/२०६९

कार्यकारी सम्पादक :

डिल्ली प्रसाई, उप-प्राध्यापक त्रि.वि,
नागरीक सरोकार मञ्च-नेपाल

सम्पादन सहयोग :

मोहन भट्टराई
राधा अधिकारी
नारायण बस्ती
प्रा.डा. प्रमोद कुमार भ्ना

सल्लाहकार

समा बज्र , परियोजना ब्यवस्थापक (क्लिफ), लुमन्ति, काठमाण्डौ
भुषण सागर श्रेष्ठ , अनन्त बज्राचार्य, लुमन्ति, काठमाण्डौ

नागरिक सरोकार मञ्च-नेपाल

शहरी सामुदायिक सुचना स्रोत केन्द्र
बिराटनगर

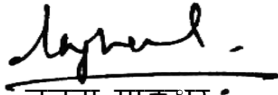

शुभकामना सन्देश

नागरिक सरोकार मञ्च नेपाल, विराटनगरले आफ्नो स्थापना देखि नै विराटनगर उप-महानगरपालिका भित्र बसोवास गर्ने नागरिकहरूको खानेपानी, स्वास्थ्य तथा सरसफाइमा पहुँच अभिवृद्धि गरी नागरिकहरूको अधिकारको लागि पैरवी गर्दै आएको छ। मञ्चले आफ्नै प्रयास, विभिन्न सरोकारवाला संघ-संस्था एवम् लुमन्ति आवासका लागि सहयोग समूहको सहकार्यमा खानेपानी तथा सरसफाइको क्षेत्रमा कार्यरत निकायहरूलाई जवाफदेही र सचेत गराई सुशासन कायमा राख्न महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दै आएको छ।

यसै सन्दर्भमा लुमन्ति आवासका लागि सहयोग समूहले विराटनगर उपमहानगरपालिका क्षेत्रमा बसोवास गरिरहेका न्युन आय भएका गरीब तथा सिमान्तकृत समुदायहरूका लागि आवास कार्यक्रम सन् २०१३ देखि सञ्चालन गरिरहेको छ। नागरिक सरोकार मञ्च नेपाल, विराटनगरले शहरी जनताको आवास अधिकारको विषयमा समेत पैरवी गरिरहेको सन्दर्भमा नगरवासीहरूको आवास अधिकारलाई सुनिश्चित गर्न विराटनगर उपमहानगरपालिकाको त्यस सम्बन्धिको अवस्थालाई समेटिएको पुस्तक आवास अधिकार प्रकाशन गर्न लागेकोमा खुशी लागेको छ। नागरिक सरोकार मञ्च विराटनगरले आगामी दिनहरूमा शहरी गरिब समुदायको आवास अधिकारको क्षेत्रमा पहुँच बढाउन पैरवीका कार्यक्रमहरूलाई अझै सशक्त र प्रभावकारी किसिमले सञ्चालन गर्न सफलता पाई रहोस् भनि हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

लजना मानन्धर

कार्यकारी निर्देशक

लुमन्ति आवासका लागि सहयोग समूह

काठमाण्डौ

अध्यक्षका तपऱ्वाट

स्थानिय स्तरमा स्थानिय निकायहरुले नागरिकलाई प्रदान गर्ने सेवामा गुणात्मकता तथा प्रभावकारीता बृद्धि गर्ने उदेश्यले ,ति निकायहरुमा अभ्यास भइ रहेका विद्यमान सेवा स्तर कस्तो छ ? सेवा प्रदायक र सेवाग्राही बिचको सम्बन्ध कस्तो छ ? सेवाग्राही नागरिक प्रति सेवा प्रदायक एजेन्शी के कर्त्ति जिम्मेवार र जवाफदेही छन ? कानुनी ब्यवस्था र पारदर्शिताको स्थिति कस्तो छ ? आदी जस्ता विषयमा नागरिकको तह बाट सुसासन स्थपना गर्न सहयोग पुगोस भन्ने अभिप्रायले स्थापना भएको यस मञ्चले प्रकाशित गर्न लागेको **आवास अधिकार** नामक अनुसन्धानात्मक प्रकासनको पहिलो सस्करण प्रकाशित गर्न पाउदा हामी अत्यन्त खुसि भएका छौ ।

सर्व प्रथम यस प्रकासनलाई पुर्णता दिनकालागि हाम्रो अनुरोधलाई स्वीकार गरि शहरी सामुदायिक सुचना स्रोत केन्द्र स्थापनार्थ आर्थिक तथा प्रविधिक सहयोग गरिदिनु भएकोमा लुमन्ति का निर्देशक लजना मानन्धर लाई धन्यवाद दिन चाहन्छु त्यसै गरि लुमन्ति क्लिफ परियोजनाका ब्यवस्थापक समा बज्र , एडभोकेसी अफिसर भुषण सागर श्रेष्ठ र डकुमेन्टेसन अफिसर अनन्त बज्राचार्य प्रति हृदय देखिनै आभार व्यक्त गर्दछु । निर्धारित समयमा नै अनवरत स्थलगत अध्ययन गरि बस्तुगत विवरण तयार गरिदिनु हुने यस सस्थाका सदस्य रुबी दाहाल लाई पनि धन्यवाद दिन चाहन्छु । अन्त्यमा प्रकासन जस्तो गहन र महत्वपुर्ण कार्यलाई सम्पन्न गनुहुने यस सस्थाका कोषाध्यक्ष तथा स्नातकोत्तर क्याम्पस बिराटनगरका उप-प्राध्यापक डिल्ली प्रसाई तथा अन्य सम्पुर्ण पदाधिकारी र सदस्यहरुमा सप्रेम सद्भाव व्यक्त गर्दछु ।

मोहन भट्टराई
अध्यक्ष

नागरिक सरकार मञ्च-नपाल

शहरो सामदायिक सचना सात कन्द
विराटनगर